

Sygn. akt **VIII Gz 448/18**

POSTANOWIENIE

Dnia 28 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie, Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Piotr Sałamaj (sprawozdawca)

Sędziowie: SO Agnieszka Woźniak

SO Patrycja Baranowska

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2019 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku K. H.

przy udziale M. J.

o zniesienie współwłasności

na skutek zażalenia uczestniczki na postanowienie Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim z 27 lipca 2018 r., sygn. akt V GNs 2/15

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSO Agnieszka Woźniak SSO Piotr Sałamaj SSO Patrycja Baranowska

UZASADNIENIE

W toku postępowania uczestniczka wniosła o udzielenie zabezpieczenia na czas trwania postępowania poprzez uregulowanie praw i obowiązków jego uczestników poprzez dokonanie podziału do korzystania z nieruchomości przy ul. (...) w S. Krajeńskich w ten sposób, że:

1) uczestniczka uprawniona będzie do wyłącznego korzystania z prawej części budynku usługowego, składającego się z pomieszczeń oznaczonych nr (...) na projekcie stanowiącym załącznik nr (...) do opinii biegłego R. K. oraz z działki oznaczonej nr (...) na projekcie stanowiącym załącznik nr (...) do opinii biegłego R. K.,

2) wnioskodawca uprawniony będzie do wyłącznego korzystania z lewej części budynku usługowego, składającego się z pomieszczeń oznaczonych nr (...) na załączniku nr (...) do opinii biegłego R. K. oraz z działki oznaczonej nr (...) na projekcie stanowiącym załącznik nr (...) do opinii biegłego R. K..

W uzasadnieniu podniosła, że obecnie ze spornej nieruchomości strony korzystają w takim samym zakresie, jednak wnioskodawca faktycznie utrudnia korzystanie uczestniczce z nieruchomości. Brak zabezpieczenia może utrudnić osiągnięcie celu w sprawie, tj. postulowanego podziału fizycznego. W części nieruchomości, która przypadnie uczestniczce stworzy ona biuro oraz powierzchnię do godnego przyjmowania klientów.

Postanowieniem z 27 lipca 2018 r. Sąd Rejonowy w Gorzowie Wielkopolskim (sygn. akt V GNs 2/15) oddalił wniosek uczestniczki o udzielenie zabezpieczenia.

Zdaniem Sądu pierwszej instancji uczestniczka nie uprawdopodobniła roszczenia. Przede wszystkim nie wykazała, aby zachowanie wnioskodawcy uniemożliwiało jej korzystanie z nieruchomości. W piśmie z 19 listopada 2015 r. uczestniczka zarzucała wnioskodawcy, że użytkuje wspólną nieruchomość samodzielnie. W odpowiedzi na wniosek o podział nieruchomości wskazywała na czynione jej utrudnienia w korzystaniu z nieruchomości, jednak w piśmie z 9 maja 2016 r. przyznała, że została dopuszczona do korzystania z nieruchomości przez wnioskodawcę. Następnie, zeznając na rozprawie 27 września 2016 r., stwierdziła, że „obecnie nie jesteśmy skonfliktowani. Mam swoich klientów. Nie przeszkadza mi, że pan H. prowadzi działalność”. Dalej, 5 czerwca 2018 r. pełnomocnik uczestniczki wskazał, że obie strony prowadzą działalność gospodarczą na spornej nieruchomości. Składając wniosek pełnomocnik uczestniczki nie uzasadnił, co zmieniło się od 5 czerwca 2018 r. W ocenie Sądu pierwszej instancji twierdzenia uczestniczki o tym, że wnioskodawca sam korzysta ze spornej nieruchomości są gołosłowne i nie mogą prowadzić do wydania postanowienia o zabezpieczeniu. Uczestniczka w żaden sposób nie uprawdopodobniła swoich twierdzeń, np. poprzez załączenie zdjęć, oświadczeń pracowników itp. Nie wskazała żadnych dowodów, które mogą uprawdopodobnić jej twierdzenia. Od 2016 r. uczestniczka nie zgłasza zastrzeżeń, co więcej, jeszcze 5 czerwca 2018 r. wskazuje, że obie strony prowadzą działalność gospodarczą na spornej nieruchomości, zaś we wniosku z 16 lipca 2018 r. nagle wywodzi, że uczestnik sam korzysta z całej nieruchomości. Uczestniczka nie wykazała również interesu prawnego. Nie wskazała, w jaki sposób brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Brak zabezpieczenia nie będzie miał wpływu na sposób dokonania podziału nieruchomości, bowiem to sąd będzie oceniał, czy należy dokonać podziału zgodnie z żądaniem wnioskodawcy (przyznanie nieruchomości na własność wnioskodawcy z obowiązkiem spłaty uczestniczki), czy też zgodnie z żądaniem uczestniczki (podział fizyczny nieruchomości). Uczestniczka nie wykazała, w jaki sposób brak zabezpieczenia może wpłynąć na to rozstrzygnięcie lub uniemożliwić wykonanie przyszłego postanowienia. Interes prawny został uzasadniony jednym zdaniem; „brak udzielenia zabezpieczenia może utrudnić osiągnięcie celu postępowania”. Na czym konkretnie miałyby polegać to utrudnienia uczestniczka nie wyjaśnia. Sąd pierwszej instancji zaznaczył, że rozpoznanie sprawy o współposiadanie rzeczy wspólnej oraz korzystanie z niej w takim zakresie, jaki daje się pogodzić ze współposiadaniem i korzystaniem z rzeczy przez pozostałych współwłaścicieli nie należy do celu postępowania o zniesienie współwłasności.

Uczestniczka zaskarżyła powyższe postanowienie zażaleniem, domagając się zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez udzielenie zabezpieczenia zgodnie z wnioskiem oraz zasądzenia zwrotu kosztów postępowania. W zażaleniu sformułowała następujące zarzuty:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, polegający:

a) na przyjęciu, że uczestniczka nie uprawdopodobniła roszczenia, podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy pozwala na jednoznaczne potwierdzenie tez uczestniczki o niekorzystnym z punktu widzenia interesów stron oraz dobra wspólnego prawa braku uregulowania zakresu korzystania z poszczególnych części nieruchomości, a nadto dowodzi możliwości i celowości jej fizycznego podziału,

b) na przyjęciu, że uczestniczka nie wykazała interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia, podczas gdy złożony wniosek oraz zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazują, że w chwili obecnej wnioskodawca utrudnia uczestniczce wykonywanie działalności gospodarczej na nieruchomości spornej poprzez tworzenie i eskalowanie konfliktu, w związku z czym, celem prawidłowego wykonywania działalności gospodarczej przez strony, koniecznym jest uregulowanie praw i obowiązków uczestników poprzez dokonanie podziału do korzystania z nieruchomości w trybie zabezpieczenia udzielonego na czas trwania postępowania,

c) na przyjęciu, że uczestniczka nie wykazała, w jaki sposób brak zabezpieczenia może uniemożliwić postulowane przez nią rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie lub na nie wpłynąć, podczas gdy uczestniczka wykazała, że pomiędzy stronami

istnieje konflikt, który w przypadku narastania może uniemożliwić dokonanie fizycznego podziału nieruchomości, a tym samym uniemożliwić wydanie orzeczenia w postaci żądnej przez uczestniczkę,

d) pominięciu okoliczności, że pomiędzy stronami istnieje konflikt tworzony na potrzeby niniejszego postępowania przez wnioskodawcę, wskutek czego strony do zakończenia niniejszego postępowania nie będą w stanie wspólnie, efektywnie korzystać w takim samym zakresie z nieruchomości,

e) na przyjęciu, że nie zachodzi konieczność rozgraniczenia spornej nieruchomości na obecnym etapie, podczas gdy strony prowadzą dwie konkurencyjne działalności gospodarcze w obrębie tożsamy części nieruchomości, przy czym wnioskodawca cyklicznie swoim zachowaniem przeciwdziała wszelkim próbom uczestniczki dostosowania nieruchomości do prowadzenia tamże dwóch niezależnych działalności gospodarczych,

2. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 730¹ § 3 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy umożliwienie korzystania z nieruchomości stronom zgodnie z jej społeczno-gospodarczym przeznaczeniem, w pełni uzasadnia udzielenie zabezpieczenia, a to z uwagi na aktualne faktyczne utrudnianie prowadzenia działalności gospodarczej uczestniczki przez wnioskodawcę.

Wnioskodawca w odpowiedzi na zażalenie wniósł o oddalenie zażalenia i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zważywszy na zarzuty sformułowane przez uczestniczkę w rozpoznawanym zażaleniu należy wyjaśnić, że instytucja uprawdopodobnienia regulowana jest przez art. 243 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem, zachowanie szczegółowych przepisów o postępowaniu dowodowym nie jest konieczne, ilekroć ustawa przewiduje uprawdopodobnienie zamiast dowodu. Uprawdopodobnienie okoliczności dla potrzeb zabezpieczenia roszczenia nie może polegać wyłącznie na przytoczeniu faktów, lecz także wymaga wskazania odpowiednich środków pozwalających sądowi na wyrobienie przekonania o istotnym prawdopodobieństwie zaistnienia przytaczanych przez stronę okoliczności (zob. W. Siedlecki, Kodeks postępowania cywilnego, Komentarz, tom 2, Warszawa 1976, s. 1054; T. Erciński, Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego, Część pierwsza, Postępowania rozpoznawcze, tom I, s. 391 i cytowana tam literatura). Uprawdopodobnienie różni od udowodnienia po pierwsze odformalizowanie postępowania (brak wymogu uwzględnienia szczegółowych przepisów o postępowaniu dowodowym), jak i mniejszy poziom pewności co do danych faktów; uprawdopodobnienie cechuje się niższym standardem dowodu niż udowodnienie.

W oparciu o materiał procesowy znajdujący się w aktach niniejszej sprawy nie można podzielić stanowiska uczestniczki, że zaskarżone postanowienie opierało się na błędnych ustaleniach faktycznych. Sąd pierwszej instancji w sposób należyty i poparty materiałem procesowym ustalił, że pomiędzy wnioskodawcą a uczestniczką nie zachodzi konflikt dotyczący nieruchomości mającej podlegać podziałowi. W konsekwencji ustalenia poczynione w postępowaniu pierwszoinstancyjnym należy podzielić, przyjmując je za własne, bez konieczności ich powtarzania.

Jedynie uzupełniająco wobec wyводу Sądu pierwszej instancji trzeba zauważyć, że w piśmie procesowym z 29 czerwca 2018 r. (k. 574 i n.), a zatem poprzedzającym o niecały miesiąc wniosek o zabezpieczenie roszczenia, pełnomocnik procesowy uczestniczki dystansował się od jakiegokolwiek konfliktu, argumentując, że rzekomy konflikt jest „szeroko rozpisywany i rozdmuchiwany”, a twierdzenia wnioskodawcy co do konfliktu są nastawione na pozorowanie konfliktu o ogromnej skali, co nie jest prawdą. Dodatkowo wyjaśnił, że „w okresie, w którym strony nie miały rozpraw w sądzie i nie zajmowały opozycyjnych stanowisk oraz nie wchodziły ze sobą w żadne interakcje, to na wspólnej nieruchomości panował spokój i ład, a strony bez przeszkód i w sposób bezkonfliktowy prowadziły swoje działalności na tej nieruchomości” (k. 575-576). Uczestniczka wprawdzie w tym samym piśmie przytoczyła pewne okoliczności dotyczące rzekomych zachowań wnioskodawcy, jednakże nie naprowadziła na poparcie swoich twierdzeń żadnych dowodów, kwestionując przedłożone przez wnioskodawcę zdjęcie trumny umiejscowionej przy sofach. Należy również zwrócić uwagę, że w samym wniosku o udzielenie zabezpieczenia pełnomocnik uczestniczki wskazał, że zarówno

wnioskodawca, jak i uczestniczka mogą obecnie korzystać ze spornej nieruchomości „w takim samym zakresie” (k. 581), zarazem tłumacząc, że udzielenie zabezpieczenia jest korzystne „z punktu widzenia eliminacji przyczyn ewentualnych konfliktów” (k. 581).

W pozostałym zakresie zarzuty sformułowane jako dotyczące błędnego ustalenia stanu faktycznego sprowadzają się jednak do zastosowania art. 730¹ § 1 k.p.c., bowiem „niewykazanie” roszczenia oraz interesu prawnego (w tym „w jaki sposób brak zabezpieczenia może uniemożliwić postulowane przez nią rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie lub na nie wpłynąć”) dotyczy zastosowania wskazanego przepisu, nie zaś dokonywania ustaleń faktycznych. Przypomnieć należy, że stosowanie prawa opiera się na trzech etapach: ustaleniu stanu faktycznego, ustaleniu stanu prawnego oraz subsumpcji rozumianej jako porównanie ustalonego stanu prawnego do stanu faktycznego i w konsekwencji zastosowanie normy prawnej zgodnie z wynikami tego porównania. Choć zatem w zażaleniu sformułowane są liczne zarzuty dotyczące ustaleń faktycznych, to sprowadzają się właśnie do aktu subsumpcji, skoro wyrażają się, np. w „przyjęciu, że uczestniczka nie wykazała interesu prawnego”.

Analiza akt postępowania prowadzi do wniosku, że Sąd pierwszej instancji w sposób prawidłowy rozpoznał wniosek o udzielenie zabezpieczenia, a zaskarżone orzeczenie wydał w wyniku prawidłowego zastosowania norm prawnych przy słusznym uznaniu braku uprawdopodobnienia przez uczestniczkę roszczenia oraz interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. W szczególności podzielić należy konkluzję, że uczestniczka nie wyjaśniła, w jaki sposób brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie.

Nie można pominąć, że sposób zniesienia współwłasności będzie przedmiotem rozstrzygnięcia sądu meriti, który w orzeczeniu kończącym sprawę określi sposób zniesienia współwłasności, uwzględniając okoliczności sprawy. Niezrozumiałe pozostaje, na jakiej argumentacji uczestniczka opiera swoje przekonanie, że brak zabezpieczenia może wpłynąć na rozstrzygnięcie sprawy lub uniemożliwić wykonanie przyszłego postanowienia. Słusznie również Sąd pierwszej instancji wskazał, że rozpoznanie sprawy o współposiadanie rzeczy wspólnej oraz korzystanie z niej w takim zakresie, jaki daje się pogodzić ze współposiadaniem i korzystaniem z rzeczy przez pozostałych współwłaścicieli, nie należy do celu postępowania o zniesienie współwłasności. Tym samym należy podzielić w pełni ocenę prawną dokonaną przez Sąd pierwszej instancji, bez potrzeby jej powielania.

Co do naruszenia art. 730¹ § 3 k.p.c. stwierdzić należy, że zarzut naruszenia tego przepisu był w niniejszej sprawie niezrozumiały, bowiem dotyczy on sytuacji, w której zabezpieczenie zostaje udzielone. Norma wynikająca z owego przepisu wyraża kryteria, jakimi należy się kierować przy wyborze zabezpieczenia, czyli naruszenie tej normy możliwe jest wyłącznie w sytuacji, gdy zabezpieczenie zostanie udzielone. Zarzut naruszenia tego przepisu polega w tej sytuacji na udzieleniu zabezpieczenia w sposób sprzeczny z wyrażonymi w tym przepisie kryteriami.

Mając powyższe na względzie zażalenie należało oddalić na podstawie art. 397 § 2 w zw. z art. 385 k.p.c.

SSO Agnieszka Woźniak SSO Piotr Sałamaj SSO Patrycja Baranowska

Sygn. akt VIII Gz 448/18

S.. (...).

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)

KARTA KWALIFIKACYJNA ORZECZENIA

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

SSO Piotr Sałamaj